

PETAR ŠARČEVIĆ

(1935. – 2001.)

UVIJEK DOSLJEDAN SEBI

Petar Šarčević rođen je 1935. u Subotici, gdje je završio gimnaziju i potom 1954. upisao Pravni fakultet u Zagrebu, na kojemu je diplomirao 1963. godine. Iako je kao osamnaesto-godišnjak otišao iz Subotice, kao bački Hrvat-Bunjevac, u svom (kratkom) književnokritičkom, ali zato četrdeset godina dugom redateljskom radu strasno je afirmirao umjetnička dostignuća bačkih Hrvata, pridonoseći njihovu čvršćem integriranju u korpus matične hrvatske kulture. Književne i kazališne kritike, a povremeno i novele objavljuje od 1956., ponajviše u subotičkim "Rukovetima", ali i u drugim časopisima i listovima, pa mu je izbor kritika i eseja u knjizi *Od danas do sutra* izašao 1962. u biblioteci Osvit. U prvom su dijelu književne kritike i eseji (primjerice, o ignoriranom opusu Balinta Vujkova i dramatičaru Matiji Poljakoviću), a u drugom (većem) dijelu kazališne kritike predstava subotičkog Narodnog pozorišta, nesentimentalne i funkcionalne kritičke ocjene koje

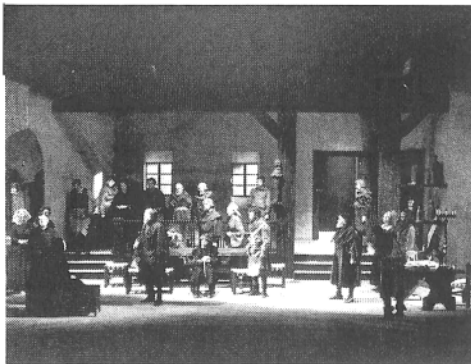
su, čitamo na koricama knjige, "pravične" iako "ponekad zalivane suzama pogođenih protagonista" odigrale važnu ulogu u subotičkom kazališnom životu. Kad, međutim, 1958. godine upisuje režiju na Akademiji za kazališnu umjetnost, a uskoro sam prve režije ostvaruje upravo u subotičkom teatru – J. P. Sartre, *Iza zatvorenih vrata*; Matija Poljaković, *Par žutih cipela*, 1959. – Šarčević prestaje pisati kritike. Knjiga *Od danas do sutra* samo formalno zatvara jedno mladenačko poglavlje njegova rada, jer su među autorima o kojima piše i oni čiji će tekstovi biti njegova kasnija redateljska preokupacija i trajni izazov – Miroslav Krleža, Ivan Raos, Matija Poljaković... Iako se pravom nikada nije bavio (jedan završeni fakultet bio je uvjet za tada dvogodišnji studij režije), Šarčević je bio siguran da mu je taj studij bio od dragocjene koristi kad je potom godinama obnašao dužnost ravnatelja Drame. U naraštaju koji je upisao režiju 1958. na Akademiji je bio, između ostalih, i fil-

molog Ante Peterlić, ali dvojica koja će se baviti kazališnom režijom bit će Joško Juvančić i Šarčević. Dubrovčanin podrijetlom, također po literarnom i redateljskom senzibilitetu, Juvančić je bio Gavellin đak i omiljeni asistent, dok je po svemu tipični Panonac i kontinentalac, koji dalje od Zadra nije režirao, Šarčević na Akademiji bio Habunekov đak. U studentskom indeksu ima Gavellin potpis, naravno, u svim semestrima, ali Šarčević je bio u Habunekovoj klasi i on je, prema vlastitim riječima, presudno utjecao na njegov izbor, ukus i uopće kazališnu estetiku. Asistirao mu je u drami (Figuerido, *Lisica i grozd*, 1959.), a također i na trima njegovim znamenitim opernim režijama u HNK-u (*Carmen*, 1959., *Boris Godunov*, 1960., *Don Carlos*, 1962.), pa je Habunek odredio i njegov redateljski afinitet prema operi.

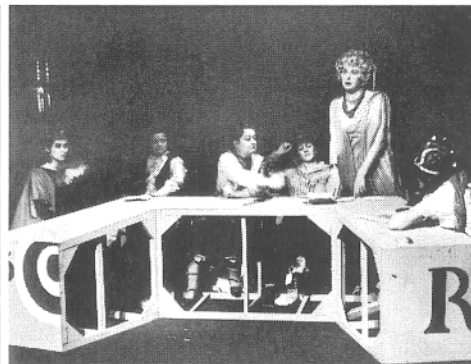
U drami HNK-a asistirao je još Ljudevitu Galicu (M. Feldman, *Profesor Žič*, 1960.) i Georgiju Paru (Diklić, *Pozdrav šerifu*, 1960., kao i na *Ljubovnicima* u Dubrovniku 1961.) te Bojanu Stupici (A. N. Ostrovski, *Šuma*, 1962.) i Dinu Radojeviću (J. P. Sartre, *Vrag i dobri Bog*, 1964.), koje je kao redatelje posebno cijenio i volio. Činjenica, dakle, da nije bio deklarativni pripadnik većinske i dominantne skupine Gavellininih đaka, nego redatelj jednog drugog kazališnoestetskog profila, značila je često samo "preskakanje" njegova imena kad se

naprosto nije mogao usustaviti među redatelje (post)gavellijance. No, u nečemu je i Šarčević bio pod Gavellinim (pedagoškim) kišobranom – na svoj način kao zastupnik književnosti u kazalištu i kao baštinik Gavelline škole koja je prije svega uspostavila, kako je to Violić točno rekao, temeljne kriterije redateljskog profesionalizma.

Još kao student režije, Šarčević je ponudio subotičkoj drami antibirokratsku satiru Matije Poljakovića *Par žutih cipela* (25. 9. 1959.), a na Akademiji su dopustili da mu to bude diplomatska predstava, premda još nije bio ni apsolvirao. U veljači 1960. na sceni "Gavelle" gostuje subotička Hrvatska drama s tim dvjema predstavama u njegovoj režiji, koje gledaju tadašnji intendant Duško Roksandić i direktor Drame Vlatko Pavletić. Tako je Šarčević "preko noći" angažiran u HNK-u, već od 1. rujna 1960. Prva mu je predstava Nušićeva *Protekcija* (1961.) u korežiji s Ljudevitom Galicom, a prva samostalna predstava bila je ujedno i prva hrvatska izvedba *Afere Primoža Kozaka* na Komornoj pozornici 1962. Potom režira praizvedbu psihološke obiteljske drame na tragu Williama i O' Neilla *Nježne pjesme andela* Jovana Ličine, također na Maloj sceni (Zagrebački kazališni studio). No nakon korežije i tih komornih realizacija, njegov pravi veliki debi s ansamblom od

A. Milčinović – M. Ogrizović
Prokletstvo
HNK Zagreb, 1965.

A. Kopit
Komorna glazba
HNK Zagreb, 1966.

M. Feldman
Vožnja
HNK Zagreb, 1970.

četrdesetak glumaca dogodio se istom kad je režirao praiizvedbu Milčinović-Ogrizovićeva *Prokletstva*, od 1907. višekratno zabranjivanu dramu. Mladi redatelj prije svega bio je izvrstan dramaturg, znatnim kraćenjima teksta rasteretio je dramu od statičnosti i scenski je vrlo sugestivno iz teksta izvukao dramske konflikte. U svoju scensku interpretaciju *Prokletstva* Šarčević je očito unio neke nove dimenzije upravo s obzirom na vrijeme nastanka predstave, pa moramo vjerovati tada kritičaru Nikoli Batušiću koji zapaža da se 1965. novoveški majstor Toma (Jurica Dijaković) *prometnuo u intelektualca egzistencijalističkih obrisa*, čime se čitanje *Prokletstva* bitno odmaklo od površnih prepoznavanja samo anti-klerikalnih namjera teksta (N. Batušić, *Zagovornik hrvatske drame*, "Vjesnik", 15. 12. 2001., str. 35.).

Izdvajajući režiju *Prokletstva* kada je četiri desetljeća poslije završen popis Šarčevićevih kazališnih režija, Nikola Batušić tu će predstavu staviti na čelo njegovih najistaknutijih redateljskih ostvarenja, najtočnije skicirajući što karakterizira cjelokupni opus, ujedno ga i vrednujući. U pravu je Batušić kad kaže da je Šarčevićev inscenatorski rukopis *čvrsto, sadržajno i kreativno amalgamiran s nizom djela hrvatske dramatike u širokom luku od moderne do naših suvremenika, a suvremeno će hrvatsko glumište naglašeno istaknutim slovima bilježiti Šarčevićeva uprizorenja nacionalne drame, i to onih naslova koji su ne samo u trenutku postanja, već kasnije i slijedom različitih "izvankazališnih okolnosti" bili potisnuti na posve rubna područja*.

Između režije *Prokletstva* i praiizvedbe *Malog trga* Milana Grgića (1968.), koju je ostvario u doista sjajnoj glumačkoj podjeli na čelu s Fabijanom Šovagovićem, Ivom Serdarom, Borisom Buzančićem... i povodom koje je kritika naglasila redateljsko poštivanje pisca, Šarčević je režirao recentne, posebice američke autore – *Slučaj u Vichyju* Arthura Millera (1965.), Osborne-Creightonov *Epitaf za Georgea Dillona* (1968.), Kopitovu "žensku" jednočinku *Komorna glazba* i *Dan kada su kurve došle igrati tenis* 1966. (čitamo tada u novinama moralističke prozivke zbog toga što Antun Šoljan nije pronašao neki sinonim za kurve u naslovu!), a između njih (po prvi puta u nas) umeće recital *Poezije američkih beatnika* – ali i Michauxovo *Izazivam!*, Pingetovo *Mrtvo pismo* i Arrabalov *Picnic* (1967.). Iako igrane na Maloj sceni, te su izvedbe u kontekstu kazališnoga života važne jer su između ostaloga potvrđivale naš priključak na *zeitgeist* zapadne kulture; među spomenutim predstavama koje su ga redateljski afirmirale po-

sebno se izdvajaju Kopitove jednočinke, u kojima iskazuje smisao za finu komiku te potvrđuje izraziti afinitet za suvremenu dramatiku općenito. Može se zaključiti kako se u šezdesetima, dakle, potpuno iskristalizirao njegov redateljski repertoar koji će se kretati takvim rano zacrtanim odabirima. Između četrdeset tri naslova koja je režirao u zagrebačkom HNK-u nema ni jednoga velikog klasika – Shakespearea, Molièrea, Goethea, Čehova (kojega je, primjerice, obožavao) – osim Racineove *Fedre* 1967. na sceni Radničkog sveučilišta "Moša Pijade" s Mirom Župan u naslovnoj ulozi, nego je Šarčević odabirao tekstove, danas ih zovemo, modernih klasika 20. stoljeća, hrvatskih i stranih, od Krleže do Lorce i Williamsa. To će uostalom i sam naglasiti: *Režirao sam vrlo mnogo hrvatskih autora, praiizvedbe. Nisam se zaista nikada ustručavao riskirati, jer smatram da je, ako se već propada, onda bolje propasti na domaćem autoru nego na Shakespeareu, i birao sam ono što se moglo reći da je moderni repertoar*. (Petar Šarčević, *Portret umjetnika u drami III*, Zagreb, 1998., str. 152.)

Podjednako na Velikoj i Maloj sceni HNK-a, i poslije je upravo na tekstovima američkih dramatičara ostvario neke zanimljive predstave: prve hrvatske izvedbe "muškog" komada *Ono vrijeme prvenstva* Jasona Millera (1974.), Williamsovo *Kraljevstvo nebesko na zemlji* (1976.) i *Pandžu* H. Barkera (1977.). Tennessee Williams također je bio jedan od "njegovih" pisaca pa je *Staklenu menažeriju* režirao 1985., dakle i u vrijeme kada, iako nedvojbeno svesremen, autor nije bio u modi. Drugi njegov omiljeni američki klasik bio je Arthur Miller, čije *Vještice iz Salema* režira 1986., čitajući ih kao politički teatar u Melchingerovskom smislu, ali na tragu autorovih odrednica, ostvarivši predstavu, kako je kritika naglasila, nekih impresivnih prizora (Božidar Orešković, Ena Begović, Katja Zupčić, Dragan Milivojević, Branka Cvitković...).

Četiri godine prije režirao je još jednog svog opsesivnog autora – Federica G. Lorcu, njegovu *Krvavu svadbu*, 1982., čiji je poetski teatar transponirao u čisti scenski prostor (Nebojša Uglješić scenograf, Ika Škomrlj kostimografkinja), koncentrirajući sve na ekspresivnost glumačke interpretacije također s jakim ansablom predstave (Ivka Dabetić – Majka, Božidar Orešković – Leonardo, Tomislav Rališ – Zaručnik, Ksenija Prohaska – Zaručnica, Zlatko Crnković – Otac).

Taj Lorca i Miller izdvajaju se kao njegove najbolje predstave u HNK-u početkom osamdesetih, kad započinje izrazita ispolitiziranost društva i teatra. Šarčević će na svom odabiru modernih klasika upravo inzistirati usuprot vladavini, kako je

to sam prigodom *Krvave svadbe* rekao, histerije političkog teatra koja je tada upravo pogubno kontaminirala teatar.

Kao uporni – točno kaže Batušić – *zagovornik hrvatske drame*, Šarčević je nakon *Prokletstva* početkom sedamdesetih režirao na Velikoj sceni pet hrvatskih autora. Drame dvaju pisaca koji nisu bili miljenici vlasti, Kušanov *Spomenik Demostenu* 1969. (autorov kazališni debi) i prvoća Ivana Raosa *Autodafe moga oca* 1970. (napisan 1957.!) – obje s Fabijanom Šovagovićem, a potom 1971. u euforiji “hrvatskoga proljeća” i Raosov *Navik on živi ki zgine pošteno*, pri čemu je toga pisca (nažalost, nakratko, ali ipak!) nedvojbeno kazališno reafirmirao. Međutim, Feldmanova *Vožnja* 1970. i Krležina *Leda* 1972. dvije su njegove režije koje svakako pripadaju vrhu njegovih (ali i HNK-ovskih toga doba) redateljskih ostvarenja. Na neki način mogli bismo reći da je kazališno otkrio modernost Feldmanove *Vožnje* napisane 1927., redateljski upravo naglašavajući njezinu grotesknu komiku. Zanimljivo je da će u ansamblu *Vožnje*, u kojemu su igrali i glumci s kojima je inače često radio – Iva Marjanović, Božidar Orešković, Dragan Milivojević, Saša Dabetić... – kao komičar briljirati i Tonko Lonza, veliki glumac u struci tragičnih heroja. *Ispod oklopa čvrste, takoreći ibsenovske strukture, sve je otvoreno, porozno, dopušteno, moguće*, napisat će Šarčević za *Ledu*, upravo na izvlačenju tih komičnih nijansi “iza oklopa”, svojom predstavom 1972. doista otvorivši novu stranicu čitanja toga komada. Ta glumački *impresivna predstava* (N. Batušić) koja je igrala i gostovala mnogo, uz Elizuru Gerner, Jovana Ličinu i Zlatka Crnkovića, kao sjajne krležijanske glumce potvrdila je Nevu Rošić i Borisa Buzančića.

Krleža je nedvojbeno pisac kojega je obožavao i mnogo puta režirao – inače je rado više puta radio tekstove koje je volio – ali *Ledu* svakako najviše puta, uvijek u izvrsnim glumačkim podjelama. Na istom tragu 1978. u beogradskom Narodnom pozorištu s *Ledom* je otišao i korak dalje u komičnom razigravanju, a u osječkoj pak predstavi 1990. rastvorio je i njezino groteskno lice. Osječku je *Ledu* radio također sa sjajnom glumačkom generacijom: Damirom Lončarom, Velimirom Čokljatom, Vlastom Ramljak, Darkom Milasom...

Na sceni HNK-a režirao je, inače, još i *Galiciju* 1983., a ostale Krležine drame i u drugim teatrima: u

Varaždinu (*U agoniji* 1974., *Vučjak* 1975.) i Osijeku, te na radiju i televiziji.

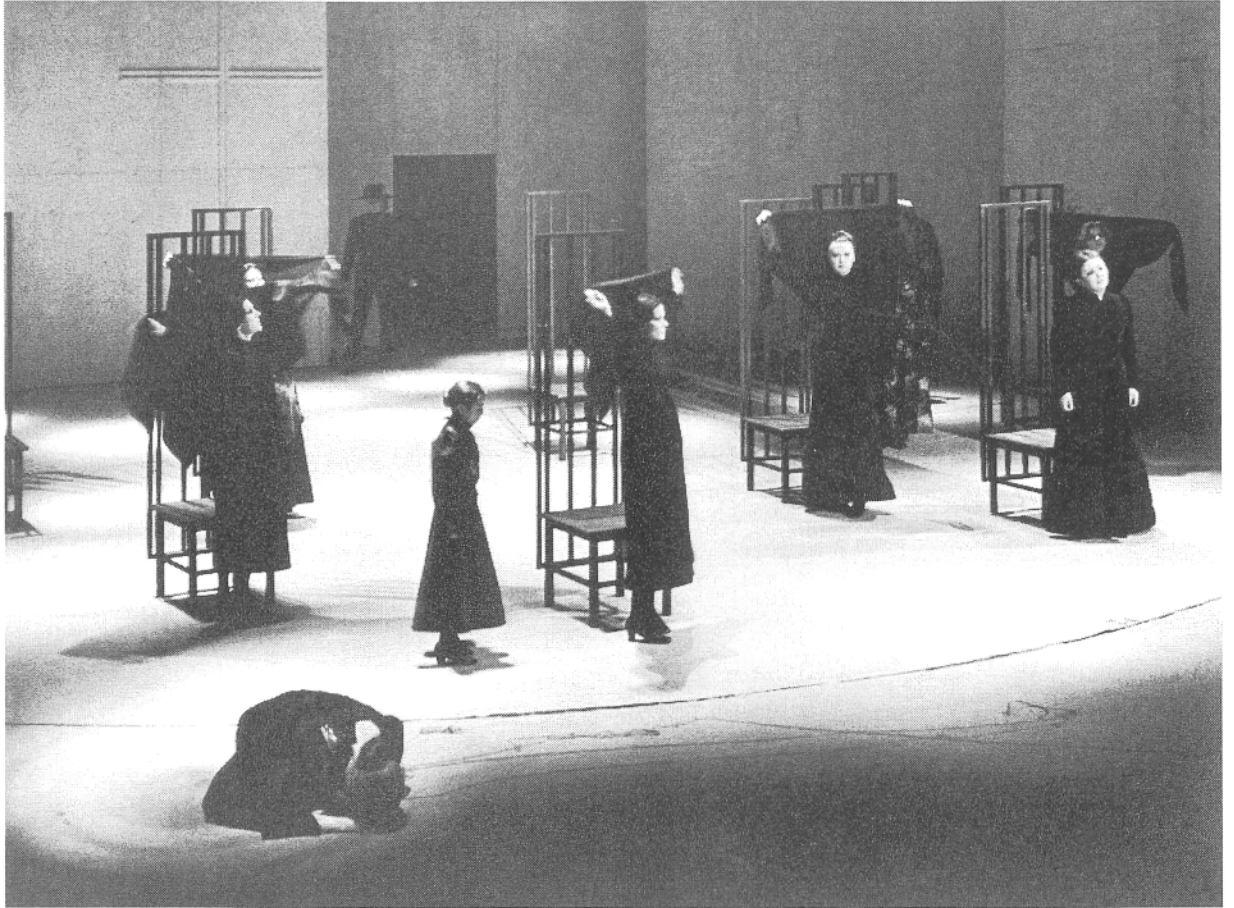
U osamdesetim godinama izrazito protiv politikanstva, a za takav teatar u kojemu se događaju i druge stvari bitne za čovjekovu egzistenciju, kao redatelj je puno gostovao i u drugim kazalištima. Nije, dakle, Šarčević jedini među zagrebačkim redateljima koji je izvan svoje sredine i matičnog kazališta realizirao niz izvrsnih pa čak i neke od najboljih predstava u svom umjetničkom opusu.

Režirao je u mnogim kazalištima na prostoru bivše Jugoslavije, gostujući tako u banjolučkom, mostarskom i tuzlanskom teatru, u Podgorici i u Beogradu. Upravo u beogradskom Narodnom pozorištu, nakon spomenute Krležine *Lede*, režirao je Camusova *Kaligulu* 1978., s tada dvadesetosmogodišnjim briljantnim Predragom Manojlovićem u naslovnoj ulozi, ostvarivši jednu od svojih sigurno najznačajnijih predstava (na repertoaru sedam godina).

Dok je u Zagrebu rijetko režirao u drugim kazalištima – Zagorkinu *Gričku vješticu* 1968. na Zagrebačkim ljetnim večerima kao preteču pučke “histrionske” teatarske koncepcije, dvije jednočinke arapskih autora 1981. u Teatru ITD i Hadžićeva *Uglednog gosta* 1983. – u trima je kazališnim kućama imao razdoblja kontinuirane suradnje, u Subotici, Virovitici i Osijeku. Pritom valja svakako izdvojiti i uspjeh njegove predstave u zadarskom Narodnom kazalištu, Lorcin *Dom Bernarde Albe* 1974. s vrhunskom ženskom glumačkom podjelom (Jelica Lovrić Vlajki, Božena Kraljeva, Jasna Ančić, Ljubica Jović, Marija Sekelez...), ali spomenuta tri grada dominiraju: u Subotici od 1959. do 1970. (ni najmanje slučajno prekinuto uoči sloma hrvatskoga proljeća, nakon čega je kao “nacionalist” u rodnom gradu do kraja života proskribirani redatelj) režira i u “srpsko-hrvatskoj” i u mađarskoj drami pretežito hrvatske autore (M. Poljaković, A. Karagić, Zagorka, Ogrizović, Rokсандić, R. Marinković, S. Kolar), ostvarujući repertoar važan upravo u kontekstu povijesti subotičkog kazališta. U Virovitici je od 1972. do 1985. režirao dvanaest predstava, također iz kruga pisaca njegova senzibiliteta (Feldman, Tucić, Williams, Kolar), kao i u Osijeku, kojega je doista volio kao svoj rodni grad i u kojemu je (kao i u Virovitici i Subotici) režirao drame što su zapravo zrcalna slika njegova redateljskog repertoara u zagre-

F. G. Lorca, *Krvava svadba*, HNK Zagreb, 1982.

F. G. Lorca, *Krvava svadba*, HNK Zagreb, 1982.

bačkom HNK-u. Na osječku pozornicu sam iz gledališta kročio kao redatelj, trideset godina nakon završetka Drugoga svjetskog rata. Nikada na njoj nisam radio ništa što nisam volio, manje ili više. Krleža, Lorca, Tucić, Camus, Puccini, Gotovac, Hatze, Andrić, Tomaš – to su autori moga intelektualnog i emocionalnog interesa i ja sam ih pokušao realizirati onako kako sam ih čitao i osjećao. I pri tome me savršeno nije zanimalo da li se u kazalištu trenutno nešto “nosi”. Dati kroz svoju trenutnu optiku ono što je “pisac htio reći”, od prvoga dana svoga bavljenja kazalištem činio mi se conditio sine qua non. Toga sam se pridržavao i u Osijeku – od *Krvave svadbe do Tomaša*. Tako je Šarčević u tekstu o svojim četrnaest osječkih režija 1996., analizirajući svoj

osječki opus, zapravo formulirao kredo svoga redateljskog rada. Nakon *Krvave svadbe* 1975., u drami je s prvom klasom osječkih studenata Akademije režirao *Vučjak* (V. Čokljat kao Horvat, V. Ramljak kao Eva), potom s tom istom glumačkom generacijom postavlja Camusova *Kaligulu* 1985., bez *Krležina daha* za redateljskim vratom radikalno skraćenu (sat i pol) izvrsnu predstavu *U logoru* 1987., spomenutu *Ledu...* U devedesetima u Osijeku realizirao je, pak, i posebno zanimljiv operni repertoar.

No u devedesetima, u matičnom HNK-u, zapravo na samom pragu devedesetih, praizvedba *Smrtne ure* upravo osječkoga autora Stjepana Tomaša (1. veljače 1989., na sceni “Moša Pijade”), danas nakon rata to je

jasno, svojim dokumentarizmom anticipirala je što će se u Hrvatskoj dogoditi. Potom je od 1990. u Drami HNK-a režirao još pet predstava – propituje građansku dramaturgiju danas u Begovićeveu klasiku *Bez trećega* 1990. (obnova 1996.), sada pak i politički teatar režijom Vuletićeve *Hebranga* 1991., čime se nalazi u epicentru društvenoga trenutka kao političkog teatra, nakon prigodne *Betlehemske zvijezde* (Božić 1992.) i Anouilhovu *Antigonu* 1995., zaokruživši svoj redateljski rad u HNK-u, i opet kao zagovornik hrvatske drame, Senečićevim *Neobičnim čovjekom* 1998., sa Špirom Guberinom u glavnoj ulozi.

Kao operni redatelj na sceni HNK-a režirao je i neke po scenskim i glazbenim dometima jednako zapamćene predstave (*Prosjачka opera*, *Prodana nevjesta*, *Krabuljni ples*, *Ero s onoga svijeta*), ostvarujući ih s vrhunskim dirigentima (Nikša Bareza, Miro Belamarić) i pjevačima (od Ljiljane Molnar Talajić, Nade Sirišćević, Vladimira Ruždjaka, Franje Paulika, Franje Petrušanca, Stojana Stojanova do Janeza Lotriča... niz je velik). No, u zagrebačkoj Operi u devedesetima nije režirao, što zapravo ne čudi s obzirom na znanu konstelaciju uprave minuloga desetljeća. Stoga je u osječkoj Operi u devedesetima kao redatelj imao prigode biti zagovornikom nacionalne opere, u suradnji upravo s mladom generacijom pjevača. Svoje respektabilno iskustvo od 1993. prenosio je budućim pjevačima, studentima Muzičke akademije, vodeći kolegij Operne glume u Zagrebu i Osijeku, a ta ljubav između njega i studenata bila je obostrano intenzivna. Igram slučaja, *Krabuljni ples* u Osijeku 2001. bila mu je posljednja kazališna režija.

U krugu pak Šarčevićevih suradnika najčešće su kostimografi Ika Škomrlj, Ljubica Wagner, Ingrid Begović, zatim scenografi Antun Augustinčić, Zvonimir Agbaba, Nebojša Uglješić i Zlatko Kauzlarić Atač, kao autori scenske glazbe Alfi Kabiljo, Karlo Kraus, Antun Petrušić... pa se i taj odabir suradnika niže po istovrsnom ključu srodnih umjetničkih senzibiliteta, po kojemu je, uostalom, birao i glumce i dramske tekstove.

Ne može se preskočiti ni njegov također golem i kontinuiran televizijski redateljski opus. Bez televizije, kako je jednom sam izjavio, nije mogao zamisliti svoj kreativni život. Na zagrebačkoj televiziji surađuje od travnja 1960., i otada je realizirao u različitim redakcijama i žanrovima neverojatan broj emisija. Posebice je važan dio toga opusa niz drama i kazališnih predstava (svojih i "tuđih"), nekoliko TV serija, u dokumentarnom programu izdvaja se serija *Bački Hrvati*. Inače, Šarčević je redatelj prve emisije Školskoga programa TV Zagreb *Voda* (točnije rečeno prvih dvadeset emisija), a

upravo u redakciji Obrazovno-znanstvenog programa u devedesetima režirao je dvanaest epizoda *Hrvatskog glumišta* i dva važna serijala polusatnih portretnih emisija – *Antologiju suvremene hrvatske književnosti* (13 epizoda) i *Antologiju hrvatske drame* (20 epizoda). Kao televizijski redatelj imao je sve vrline vrhunskog profesionalca pa su ga njegove ekipe voljele i poštivale. Uvijek izvrsno pripremljen, točno zna što hoće, u radu precizan i autoritativan, ali fleksibilan, izvrstan organizator, diskretni vođa u ekipnoj televizijskoj hijerarhiji.

Osim kao dramski, operni i televizijski redatelj, u još jednom području kazališnoga života Šarčević je dugo trajao, kako je sam govorio, dovoljno dugo da je prirodno na kraju i dosadio: tri je puta obnašao dužnost ravnatelja Drame HNK-a, po čemu je nakon Josipa Bacha do sada jedini po duljini ukupnog rukovodećeg staža na tome mjestu u povijesti kazališta. U dva uzastopna četverogodišnja mandata, od 5. 12. 1970. do 31. 8. 1978., u prvom s intendantom Mladenom Škiljanom i ravnateljem Opere Nikšom Barezom (1971. – 1975.), a u drugom s Kostom Spaićem kao intendantom i Jovanom Šajnovićem kao ravnateljem Opere, kao i u trećem, od 16. 6. 1986. do 30. 9. 1989. (s Karlom Krausom kao intendantom), Šarčević je dramski repertoar kreirao s uporištem u temeljnim tradicijskim zasadima repertoarnoga, odnosno estetskoga profila takvoga (srednjoeuropskoga) tipa središnje nacionalne kazališne kuće, pri tomu u izboru naslova i redatelja u dosluhu s tijekovima suvremenih interpretacija ponajprije domaće i strane klasike.

Zanimljivo je kako je u monografiji *Hrvatsko narodno kazalište u Zagrebu* (HNK – Školska knjiga, Zagreb, 1992.) u poglavlju o drami, punih dvadeset godina Drame HNK-a, upravo od sezone 1970./71. pa do 1992., ostalo ne(re)interpretirano. Stoga nam barem faktografski pregled pruža *Kronologija zbivanja u Hrvatskom narodnom kazalištu* (iako i ona nepotpuna), kao predložak za buduću povijest ove kazališne institucije, između ostaloga svih aspekata njezina pozicioniranja u kontekstu tada vrlo vitalnoga (primjerice, sedamdesetih) i zanimljivog zagrebačkog kazališnoga života. Stoga i Šarčevićevu ravnateljskom mandatu od 1970. do 1978. također, dakle, predstoji ozbiljna i kritička teatrolojska analiza, koja će već i u površnom pogledu pokazati da je njegov ravnateljski potpis između 1970. i 1978., pa i između 1986. i 1989., stajao iza niza predstava koje se u budućim prosudbama ne mogu olako preskočiti. Pritom je uz klasični svjetski repertoar Šarčević bio zastupnikom nacionalne drame i na toj funkciji, a poznat i po odabiru najboljih redatelja (Škiljan, Spaić, Paro, Radojević,

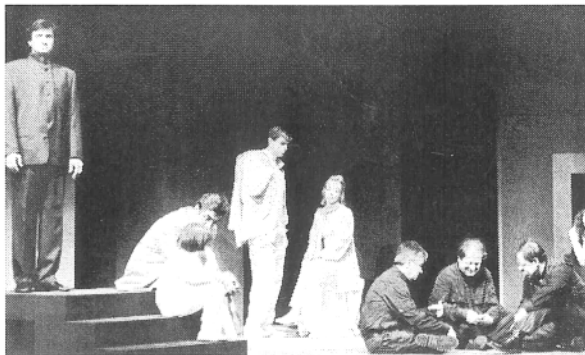
M. Krleža, *Galicija*, HNK Zagreb, 1983.

Dolje lijevo – A. Miller, *Vještice iz Salema*, HNK Zagreb, 1986.; Dolje desno – J. Anouilh, *Antigona*, HNK Zagreb, 1996.

Habunek, Horea Popescu, Jan Kačer...). U tom repertoaru primjetno je izvođen manji broj recentnih (domaćih i stranih) tekstova, sve do 1976., kad se pod Spaićevom intendanturom aktivira Kazališni klub u prostoru velike pokusne dvorane na drugom katu HNK-a, koji započinje rad Williamsovim *Kraljevstvom nebeskim na*

zemlji, upravo u Šarčevićевой režiji. I poslije, u trećem mandatu krajem osamdesetih, ponovno je stalno tražio rješenja za drugu scenu HNK-a, a često na tim povremenim postajama Male scene i sam režira.

U sedamdesetima u HNK-u gostuje niz eminentnih inozemnih kazališta, ali Šarčevićevo ravnateljsko vrije-

me ostat će zapamćeno i po prvim velikim inozemnim gostovanjima Drame HNK-a: u Berlinu (Berlinski svečani dani) 1970., u Rumunjskoj 1972., u praškom Narodnom Divadlu 1973., na poslijetku i na sceni bečkog Burgtheatera 1976. (R. Marinković, *Kiklop*; M. Ogrizović, *Hasanaginica*), a započeo je 1977. i višegodišnju suradnju s Trstom. U trećem mandatu ansambl Drame vodio je na gostovanja u Brno 1988. i u Poljsku 1989. Navedeni naslovi predstava i redatelja pokazuju da se zagrebački HNK tada ipak imao čime prezentirati na scenama pripadajućeg mu srednjoeuropskog (pa ako hoćete i slavenskog) kulturnog kruga. Općenito, kazališne cedulje pokazat će da je u njegovu mandatu Drama gostovala i u svim teatrima na prostoru bivše Jugoslavije, a broj odigranih dramskih predstava u sezoni bio je iznimno velik.

Također, Šarčević je profilirao glumački ansambl, neprestano ga pomlađujući, te ga je s obzirom na duljinu direktorskoga staža uspijevaao održavati u generacijskoj raznolikosti i kvalitativnom smislu, što se i danas smatra jednom od njegovih najvažnijih zasluga.

Treći mandat završio je prije isteka, "slavnim" štrajkom 1989., pridružujući se tako povijesnom nizu direktora koji su, bez obzira na umjetnička i organizacijska dostignuća, otišli ispraćeni "škandalom". Istraživanje bi moglo potvrditi da je bio u pravu kad je štrajk nazvao atentatom na HNK, a ne samo na sebe. Jer, Šarčević je smatrao da su neprestana osporavanja na svim razinama, od organizacijske do estetske, naprosto neizbježan i permanentan dio kazališne sudbine HNK-a, kuće kojoj je bio u svakom pogledu odan bez ostatka.

Na poslijetku, i njegova redateljska poetika na neki način uklapala se upravo u umjetnički profil Hrvatskoga narodnoga kazališta. Kako bi se ona, uostalom, mogla pojednostavnjeno opisati? U kritici pod naslovom *Skromno i ozbiljno o Anouilhovoj Antigoni* 1995., Boris B. Hrovat napisat će kako se redatelj suzdržavao reinterpretacija, ali scenski je to "istodobno i precizno, suptilno, pregnantno, jasno" ostvarenje. Pa iako je ta predstava nastajala doslovno u skromnim produkcijskim uvjetima, u Hrovatovu opisu sažeta je na neki način suština Šarčevićeve poetike, dok spomenuti naslov može biti parafraza redateljeva pristupa – ozbiljan u pristupu, skroman u smislu poštivanja predloška. Iako je često bio sklon jakim kraćenjima tekstualnoga pred-

loška, kao obožavatelj literature Šarčević je scensku sliku tražio iz teksta, radeći dakle uvijek za pisca, i njegov bi se redateljski pristup nedvojbeno mogao svrstati u ladicu tzv. vjernosti dramskom tekstu. Čistoća i preciznost redateljske (za)misli posljedovala je svojevrsnom čistoćom redateljskog prosedea, pa u njegovu inscenatorskom rukopisu – i dramskom i opernom – nikada nije bilo ničega protivnog tekstualnom i glazbenom predlošku. Bez egzibicija, bez izvrtnja, takav redateljski svjetonazor, stav i estetika, uvijek izvan teatarskih pomodnosti – a bez obzira što će ga to u pojedinim razdobljima koštati ignorancije i osporavanja klanovskoga zbornskog pjevanja jednoga dijela kritike koja je adorirala reinterpretacije – upravo tvrdoglavo dosljedan sebi, možda je baš zato tako dugo trajao, uvijek imajući na umu da je opstanak u kazalištu zapravo jedan iscrpljujući maraton.

Petar Šarčević reći će da je režirao isključivo ono što je volio, a to onda znači da je bio kreativno ispunjen, zapravo sretan, ako to umjetnik uopće može biti.

Pa tako se čini da je, usprkos naglom odlasku, na neki način zaokružio svoj umjetnički opus onako kako je zapravo i htio: kao redatelj zagrebačkog HNK-a nepuna tri tjedna prije odlaska u mirovinu, neposredno prije montaže emisije o Josipu Andriću i dan prije puta u Osijek na nastavu, s notama u krilu.

Kazališne režije

DRAMA

HRVATSKO NARODNO KAZALIŠTE, Zagreb

Branislav Nušić: **PROTEKCIJA**
Korežija s Ljudevitom Galicom
1. 10. 1961.

Primož Kozak: **AFERA**
Prva hrvatska izvedba: 27. 10. 1962.
* Komorna pozornica

Jovan Ličina: **NJEŽNE PJESME ANĐELA**
Praizvedba: 9. 3. 1964.
* Zagrebački kazališni studio

Andrija Milčinović – Milan Ogrizović: **PROKLETSTVO**
Praizvedba: 5. 6. 1965.

Aleksej Arbuzov: **JADNI MOJ MARAT**
Prva hrvatska izvedba: 5. 11. 1965.

Arthur Miller: **SLUČAJ U VICHYJU**
Prva hrvatska izvedba: 28. 12. 1965.
* Mala scena

Arthur Kopit: **KOMORNA GLAZBA**
Prva hrvatska izvedba: 11. 12. 1966.
* Mala scena

Arthur Kopit: **DAN KADA SU KURVE DOŠLE IGRATI TENIS**
Prva hrvatska izvedba: 11. 12. 1966.
* Mala scena

POEZIJA AMERIČKIH BEATNIKA
Praizvedba: 11. 12. 1966.
* Mala scena

Henry Michaux: **IZAZIVAM!**
Prva hrvatska izvedba: 23. 4. 1967.
* Mala scena

Robert Pinget: **MRTVO PISMO**
Prva hrvatska izvedba: 23. 4. 1967.
* Mala scena

Fernando Arrabal: **PICNIC**
Prva hrvatska izvedba: 23. 4. 1967.
* Mala scena

Jean Racine: **FEDRA**
7. 12. 1967.
* Radničko sveučilište "Moša Pijade"

John Osborne i Anthony Creighton:
EPITAF ZA GEORGEA DILLONA
Prva hrvatska izvedba: 28. 2. 1968.
* Radničko sveučilište "Moša Pijade"

Milan Grgić: **MALI TRG**
Praizvedba: 15. 5. 1968.
* Radničko sveučilište "Moša Pijade"

Georges Feydeau: **NE MOTAJ SE OKOLO GOLA GOLCATA**
Prva hrvatska izvedba: 24. 1. 1969.
* Narodno sveučilište "Trešnjevka"

Ivan Kušan: **SPOMENIK DEMOSTENU**
Praizvedba: 10. 4. 1969.
* Radničko sveučilište "Moša Pijade"

Ivan Raos: **AUTODAFE MOGA OCA**
Praizvedba: 3. 6. 1970.
* Narodno pozorište Beograd / Scena Zemun

Miroslav Feldman: **VOŽNJA**
30. 12. 1970.

Nepoznati autor: **VENECIJANKA**
Prva hrvatska izvedba: 7. 2. 1971.

Ivan Raos: **NAVIK ON ŽIVI KI ZGINE POŠTENO**
Praizvedba: 26. 6. 1971.
* Ozalj

Miroslav Krleža: **LEDA**
14. 12. 1972.

Jason Miller: **ONO VRIJEME PRVENSTVA**
Prva hrvatska izvedba: 23. 12. 1974.
* Satiričko kazalište "Jazavac"

Tennessee Williams: **KRALJEVSTVO NEBESKO NA ZEMLJI**
Prva hrvatska izvedba: 31. 3. 1976.
* Mala scena

Vladimir Nazor: **JA GORIM KO LOMAČA NA PRAGU
NOVOG DOBA**
Praizvedba: 21. 5. 1976.

Howard Barker: **PANDŽA**
Prva hrvatska izvedba: 29. 4. 1977.
* Kazališni klub

Ivica Ivanac: **MATURANTI**
Praizvedba: 14. 10. 1978.
* Kazališni klub

Josip Pupačić: **ZALJUBLJEN U LJUBAV**

Praizvedba: 31. 1. 1979.

* Kazališni klub

Fadil Hadžić: **UGLEDNI GOST**

Praizvedba: 12. 11. 1979.

* Društveni dom Trešnjevka

Edvard Radzinski: **PRODUŽETAK DON JUANA**

Prva hrvatska izvedba: 5. 12. 1980.

* Mala scena "Lisinski"

Dušan Kovačević: **SABIRNI CENTAR**

Praizvedba: 19. 10. 1981.

Federico García Lorca: **KRVAVA SVADBA**

15. 1. 1982.

Tennessee Williams: **STAKLENA MENAŽERIJA**

30. 10. 1981. Zadar

* Koprodukcija s Narodnim kazalištem u Zadru

Miroslav Krleža: **GALICIJA**

22. 5. 1983.

Ivan Raos: **DVIJE KRISTALNE ČAŠE**

14. 5. 1985.

* Zorin dom, Karlovac

Arthur Miller: **VJEŠTICE IZ SALEMA**

1. 10. 1986.

Stjepan Tomaš: **SMRTNA URA**

Praizvedba: 1. 2. 1989.

* Stalna scena "Moša Pijade"

Milan Begović: **BEZ TREĆEGA**

28. 9. 1990.

* Noćna scena Post scriptum

Andelko Vuletić: **HEBRANG**

Praizvedba: 9. 3. 1991.

Mavro Vetranović – Vojmil Rabadan:

BETLEHEMSKA ZVIJEZDA

13. 12. 1992.

* Crkva svete Katarine

Jean Anouilh: **ANTIGONA**

12. 6. 1995.

* Mala scena / Vinkovci

12. 4. 1996. Velika scena, HNK

Milan Begović: **BEZ TREĆEGA**

Obnova: 5. 12. 1996.

Geno Senecić: **NEOBIČAN ČOVJEK**

15. 9. 1998.

SATIRIČKO KAZALIŠTE "KEREMPUH", Zagreb

Fadil Hadžić: **UGLEDNI GOST**

30. 3. 1983.

TEATAR ITD, Zagreb

Salah abd as-Sabur: **NOĆNI PUTNIK** – Fuad at-Takarli:

STIJENA

12. 4. 1981.

ZAGREBAČKE LJETNE VEČERI

Marija Jurić Zagorka: **GRIČKA VJEŠTICA**

2. 7. 1968.

* Gornji grad, Jezuitski trg

TEATAR SCENA REVOLUCIJE, Zagreb

Petar Šarčević: **SVIJET SAV ZA ČOVJEKA**, scenska montaža

revolucionarne poezije i glazbe naroda nesvrstanih zemalja

Praizvedba: 31. 10. 1980.

VIDEO TEATAR ZS 100, Zagreb

Milan Begović: **BEZ TREĆEGA**

23. 4. 1986.

HRVATSKO NARODNO KAZALIŠTE, Osijek

Federico García Lorca: **KRVAVA SVADBA**

30. 9. 1976.

Miroslav Krleža: **VUČJAK**

6. 12. 1982.

Fadil Hadžić: **ZMIJA**

11. 12. 1983.

Drago Hedl: **TITO GOVORI**

Praizvedba: 5. 2. 1985.

Albert Camus: **KALIGULA**

12. 12. 1985.

Miroslav Krleža: **U LOGORU**

6. 12. 1987.

Miroslav Krleža: **LEDA**

25. 3. 1990.

Srdan Tucić: **POVRATAK**

9. 6. 1992.

Stjepan Tomaš: **ZLATOUSTI ILI TUŽNI DOM HRVATSKI**

Praizvedba: 4. 2. 1995.

HRVATSKO NARODNO KAZALIŠTE IVANA pl. ZAJCA, Rijeka

Howard Barker: **PANDŽA**

29. 10. 1977.

William Shakespeare: **ŽIVOT I SMRT KRALJA JOHNA**

Prva hrvatska izvedba: 3. 11. 1978.

Georges Feydeau: **MAČAK U VREĆI**

2. 11. 1979.

HRVATSKO NARODNO KAZALIŠTE, Varaždin

Miroslav Krleža: **U AGONIJI**

20. 1. 1974.

Miroslav Krleža: **VUČJAK**

16. 3. 1975.

Slavko Kolar: **SVOGA TELA GOSPODAR**

17. 10. 1976.

NARODNO KAZALIŠTE, Zadar

Federico García Lorca: **DOM BERNARDE ALBE**

6. 10. 1974.

REGIONALNO KAZALIŠTE, Virovitica

Miroslav Feldman: **DOĆI ĆE DAN**

4. 10. 1972.

Eugene Labiche: **DAJTE DA SE ZAGRLIMO, FOLLEVILLE**

17. 3. 1973.

Georges Feydeau: **NE MOTAJ SE OKOLO GOLA GOLCATA**

17. 3. 1973.

Ferencz Dunaj: **HLAČE DRUGA DIREKTORA**

15. 12. 1973.

Petar Petrović Pecija: **MALA**

8. 6. 1974.

Srdan Tucić: **POVRATAK**

8. 6. 1974.

Zvonimir Majdak: **HRVATSKA KUHNJA**

Praizvedba: 25. 4. 1982.

Tennessee Williams: **STAKLENA MENAŽERIJA**

2. 10. 1983.

Ivica Ivanac: **MATURANTI**

14. 9. 1984.

Matej Bor: **ODRPANCI**

2. 10. 1984.

Slavko Kolar: **SVOGA TELA GOSPODAR**

4. 10. 1985.

Arthur Miller: **POGLED S MOSTA**

14. 12. 1985.

NARODNO POZORIŠTE, Mostar, BiH

Dario Nicodemi: **TAJANSTVENA SLIKA (MADONNA)**

Prva izvedba u Bosni i Hercegovini: 5. 10. 1963.

Žarko Komanin: **PELINOVO**

Prva izvedba u Bosni i Hercegovini: 15. 2. 1980.

NARODNO POZORIŠTE BOSANSKE KRAJINE, Banja Luka, BiH

Svetozar Ćorović: **ZULUMČAR**

7. 2. 1967.

NARODNO POZORIŠTE, Tuzla, BiH

Fadil Hadžić: **MINISTROV SIN**

Prva izvedba u Bosni i Hercegovini: 5. 11. 1999.

NARODNO POZORIŠTE – NÉPSZÍNHÁZ, Subotica

Jean Paul Sartre: **IZA ZATVORENIH VRATA**

17. 10. 1959.

Matija Poljaković: **PAR ŽUTIH CIPELA**

Praizvedba: 25. 11. 1959.

Jean Racine: **FEDRA**

28. 4. 1964.

Jean Anouilh: **POKUS ILI KAŽNJENA LJUBAV**
7. 5. 1965.

Ferenc Dunai: **HLAČE**
Prva izvedba u Jugoslaviji: 27. 10. 1966.
* Apatin

Euripid: **MEDEJA**
22. 9. 1967.

Antun Karagić: **KATICA**
Praizvedba: 3. 10. 1967.

Neil Simon: **BOSONOZI U PARKU**
23. 10. 1968.

Calderon de la Barca: **SUDAC ZALAMEJSKI**
26. 11. 1968.

Matija Poljaković: **JEDNA CURA – STO NEVOLJA**
Praizvedba: 14. 10. 1969.

Marija Jurić Zagorka: **GRIČKA VJEŠTICA**
23. 10. 1969.

William Shakespeare: **ŽIVOT I SMRT KRALJA JOHNA**
Prva izvedba u Jugoslaviji: 4. 11. 1969.

Milan Ogrizović: **HASANAGINICA**
21. 9. 1970.

Josip Freudenreich – Petar Šarčević: **GRANIČARI**
28. 10. 1970.

Mađarska drama

Duško Roksandić: **ANDREA**
Praizvedba: 26. 4. 1964.

Oskar Davičo: **PESMA**
11. 10. 1964.

Ranko Marinković: **GLORIJA**
9. 10. 1965.

Slavko Kolar: **SVOGA TELA GOSPODAR**
10. 10. 1966.

Nikolaj V. Gogolj: **DNEVNIK LUĐAKA**
13. 11. 1970.

NARODNO POZORIŠTE, Beograd, Srbija

Miroslav Krleža: **LEDA**
25. 4. 1978.
Albert Camus: **KALIGULA**
11. 5. 1979.

Lav N. Tolstoj: **RAT I MIR**
24. 6. 1980.

CRNOGORSKO NARODNO POZORIŠTE, Podgorica

Federico García Lorca: **KRVAVA SVADBA**
1975.

Henrik Ibsen: **SABLASTI**
7. 5. 1984.

Fadil Hadžić: **UGLEDNI GOST**
25. 4. 1985.

OPERA

HRVATSKO NARODNO KAZALIŠTE, Zagreb

Giacomo Puccini: **PLAŠT**
17. 3. 1967.
* Dom JNA – Stalna scena HNK-a

Ivo Lhotka-Kalinski: **SVIJETLEĆI GRAD**
Praizvedba: 26. 12. 1967.
* Dom JNA – Stalna scena HNK-a

Silvije Bombardelli: **ADAM I EVA**
Praizvedba: 26. 12. 1967.
* Dom JNA – Stalna scena HNK-a

Benjamin Britten: **STVARAMO OPERU (MALI DIMNJAČAR)**
23. 3. 1969.
* Radničko sveučilište "Moša Pijade"

Boris Papandopulo: **LEGENDE O DRUGU TITU**
27. 11. 1969.

Bedřich Smetana: **PRODANA NEVJESTA**
18. 11. 1971.; obnova: 1982.

Johann Cristoph Pepush – Frederic Austin:
PROSJAČKA OPERA 1728.
Prva hrvatska izvedba: 3. i 22. 4. 1974.

Giuseppe Verdi: **KRABULJNI PLES**
7. 1. 1975.
Obnove: 16. 1. 1978., 1982., 1985.

Benjamin Britten: **STVARAMO OPERU (MALI DIMNJAČAR)**

30. 12. 1979.

* Društveni dom Trešnjevka

Jakov Gotovac: **ERO S ONOGA SVIJETA**

1989.

HRVATSKO NARODNO KAZALIŠTE, Osijek

Giacomo Puccini: **MADAME BUTTERFLY**

1. 2. 1985.

Antun Petrušić: **ŠAPAT GRANATIH LJEPOTANA**

Praizvedba: 17. 5. 1985.

Ivan Zajc: **NIKOLA ŠUBIĆ ZRINSKI**

(prema režiji Koste Spaića)

15. 2. 1990.

Jakov Gotovac: **ERO S ONOGA SVIJETA**

10. 11. 1990.

Obnova: 14. 1. 1996.

Josip Hatze: **POVRATAK**

8. 11. 1992.

Josip Andrić: **DUŽIJANCA**

Prva hrvatska izvedba: 29. 10. 1994.

Giacomo Puccini: **LA BOHEME**

27. 5. 1997.

Giuseppe Verdi: **KRABULJNI PLES**

16. 2. 2001.

ZAGREBAČKO GRADSKO KAZALIŠTE KOMEDIJA, Zagreb

Dmitrij D. Šostakovič: **MOSKVA VIŠNJEVKA**

Prva hrvatska izvedba: 30. 12. 1961.

NARODNO POZORIŠTE, Mostar, BiH

W. A. Mozart: **BASTIEN I BASTIENNE**

Prva izvedba u Bosni i Hercegovini: 18. 5. 1963.

NARODNO POZORIŠTE, Sarajevo, BiH

Georges Bizet: **CARMEN**

6. 5. 1990.

Muzička Akademija, Zagreb

ZAGREBAČKO GRADSKO KAZALIŠTE KOMEDIJA, Zagreb

G. B. Pergolesi: **SLUŽAVKA – GOSPODARICA**, 1996.

OPERNA VEČER (Ch. W. Gluck: **Orfej i Euridika**;

P. I. Čajkovski: **Evgenij Onjegin**; G. Verdi: **La Traviata**; G.

Bizet: **Carmen**; I. Brkanović: **Ekvinocij**;

G. Verdi: **Rigoletto** – scene) 1997.

W. A. Mozart: **Figarov pir** – I. čin, 1998.

OPERNA VEČER (W. A. Mozart: **Figarov pir**,

J. Gotovac: **Mila Gojsalića**; B. Smetana: **Prodana**

nevjesta; G. Verdi: **Krabuljni ples** – scene) 1998.

OPERNA VEČER (Ch. W. Gluck: **Orfej i Euridika**;

W. A. Mozart: **Così fan tutte**; G. Verdi: **La Traviata**;

I. Zajc: **Nikola Šubić Zrinski** – scene; G. B. Pergolesi:

Služavka – gospodarica) 2001.

TEATAR ITD, Zagreb

OPERNA VEČER (W. A. Mozart: **Figarov pir**, **Čarobna frula**;

L. Beethoven: **Fidelio**; G. Verdi: **La Traviata**; G. Puccini:

La Bohème; J. Gotovac: **Ero s onoga svijeta** – scene) 2000.

Radijske režije

RADIO ZAGREB

Matija Poljaković: **VAŠANGE**, 1969.

RADIO BEOGRAD

Miroslav Krleža: **VUČJAK**, 1976.

Miroslav Krleža: **U AGONIJI**, 1977.

Miroslav Krleža: **LEDA**, 1978.

Ivica Ivanac: **MATURANTI**, 1980.

Fadil Hadžić: **UGLEDNI GOST**, 1980.

Hrvatska televizija (1979. - 2000.)

DRAME

Milan Grgić: **MALI TRG**

Ivan Kušan: **SPOMENIK DEMOSTENU**

Ivan Raos: **AUTODAFE MOGA OCA**

Zvonimir Majdak: **SAVRŠENA IGRAČKA**

Lj. Ršumović: **PONAŠANJE IVANA LUČIĆA**

Slavko Mihalić: **NE DIRAJ U ZEČJE UŠI**

Miroslav Feldman: **VOŽNJA**

Miroslav Krleža: **LEDA**

F. G. Lorca: **DOM BERNARDE ALBE**
 Joža Horvat: **PRST PRED NOSOM**
 Tito Strozzi: **IGRA U DVOJE**
 Krešo Novosel: **KRALJEVSKI POSAO**
 Ivica Ivanac: **MATURANTI**
 Fadil Hadžić: **UGLEDNI GOST**
 Jovan Sterija Popović: **RODOLJUBCI**
 Ivo Štivičić: **PUŠKA U CIK ZORE**
 Luka Perković: **ŠKRINJA**
 Miroslav Krleža – Petar Šarčević: **DJETINJSTVO U AGRAMU**
 Ivo Kozarac – Petar Šarčević: **EMILIJAN LAZAREVIĆ**
 Miško Kranjec – Petar Šarčević: **GRLICE**
 K. Š. Gjalski – Petar Šarčević: **IRININA UDAJA**
 August Šenoa – Petar Šarčević: **KUGINA KUĆA**
 Vjenceslav Novak – Petar Šarčević: **IZ VELEGRADSKOG PODZEMLJA**
 Joza Ivakić: **GOSPODIČNA JELICA**

OPERE

Benjamin Britten: **MALI DIMNJAČAR**
 J. Gay – J. Pepush: **PROSJAČKA OPERA 1728.**
 Giuseppe Verdi: **KRABULJNI PLES**
 Giacomo Puccini: **MADAME BUTTERFLY**

SERIJE

Matija Poljaković: **BOLTINE ZGODE I NEZGODE** (4 epizode)
 Branko Ćopić: **VUK BUBALO** (3 epizode)
 Joško Marušić: **U DOBROM DRUŠTVU** (10 epizoda)
 Eugen Kumičić: **ZAČUĐENI SVATOVI** (3 epizode)
 Stjepan Radić – Petar Šarčević: **DJETINJSTVO I MLADOST** (3 epizode)

TV ADAPTACIJE I TV REŽIJE KAZALIŠNIH PREDSTAVA DRUGIH REDATELJA

J. B. Moliere: **ŠKOLA ZA ŽENE**
 (kazališna režija: V. Habunek)
 Matija Benetović: **HVARKINJA**
 (kazališna režija: J. Juvančić)
 Zvonimir Majdak: **STARI DEČKI**
 (kazališna režija: V. Vidošević)
 Pavao Pavličić: **KAZALIŠNI ŽIVOT ILI SMRT**
 (kazališna režija: Ž. Orešković)
 N. V. Gogolj: **REVIZOR** (kazališna režija: J. Kačer)
 A. Arbuzov: **STAROMODNA KOMEDIJA**
 (kazališna režija: Ž. Orešković)
 R. Marinković – K. Spaić: **KIKLOP**, 4 epizode
 (kazališna režija: K. Spaić)

POEZIJA I GLAZBA

Sloboda 71 – Karlovac 1971
 Ivka Dabetić – Svi moji pjesnici
 Branka Cvitković – Svi moji pjesnici
 Katul: Mrzim i ljubim

Poezija u revoluciji – 27. srpanj

Poznam jednu veliku bol – poezija i glazba iz nesvrstanih zemalja, 1. dio serije

Naša revolucija je kao rosa – poezija i glazba iz nesvrstanih zemalja, 2. dio serije

U snu mi se čini da nosi me globus – poezija i glazba iz nesvrstanih zemalja, 3. dio serije

DOKUMENTARNE EMISIJE

Srb 1941.

Prije potopa – Tara Bačići – selo stogodišnjaka

Dora Pejačević

Baranjske priče – 1. i 2. dio

Opera u sobi

Sigetski boj Anno domini 1566.

Zdravo, o moj anđele (*Život i djelo Albe Vidakovića*)

Bački Hrvati

Skladatelj Mirko Kolarić

Kipar Ante Starčević

Osječko-baranjska županija

DOKUMENTARNE SERIJE

Stjepan Radić – *Život i djelo* (3 epizode)

Bački Hrvati (*Povijest, Zemlja i ljudi, Kultura i umjetnost*; 3 epizode)

Hrvatsko glumište (Od srednjeg vijeka do 1946.; 12 epizoda)

ANTOLOGIJA HRVATSKE DRAME (20 epizoda)

(Milan Begović, Milan Ogrizović, Ivo Brešan, Ivan Raos, Ivo Vojnović, Marijan Matković, Ivica Ivanac, Tomislav Bakarić, Miroslav Krleža I–III, Antun Šoljan, Miroslav Feldman, Pero Budak, Fadil Hadžić, Ranko Marinković I–II, Tituš Brezovački, Janko Polić Kamov, Miro Gavran)

ANTOLOGIJA SUVREMENE HRVATSKE KNJIŽEVNOSTI (13 epizoda)

(Mirko Božić, Nedeljko Fabrio, Miroslav Mader, Ivan Kušan, Ivan Slamnig, Luko Paljetak, Viktor Vida, Željko Sabol, Josip Pupačić, Pavao Pavličić, Ivan Aralica, Goran Tribuson, Stjepan Tomaš)

OSTALO

Još oko 90 režija dokumentarnih, sportskih, obrazovnih i dječjih emisija, te oko 40 scenarija i adaptacija.

ADRIA FILM – Zagreb

Ivan Zajc: **NIKOLA ŠUBIĆ ZRINSKI**

(Predstava HNK-a u Osijeku, 1991.) Jagoda Martinčević